Yaşa, benim Halkım!

Ana Sözü

ANA SÖZÜ 1988

www.anasozu.com

№ 13-14 (632-633) | 31 Orak ay (iyül) 2015 | Paası - 4 ley 00 bani

25 yıl geeri Gagauz Milli Gimnası hem Bayraa kabledildi

Gagauz Respublikasında hem Gagauziyada bir Gimna var

İrmi beş yıl geeri, 1990-cı yılın Orak ayın (iyül) 22-dä, Gagauz Halkın Üstolan Syezdın III-cü toplantısında Gagauz Milli Gimnası hem Bayraa kabledildi. Hep orada Gagauz Milli Gerbı da incelendi.

Gagauz Milli Gimnanın muzıkasını yazdı kompozitor Mihail KOLSA, laflarını da poet Todur ZANET. Bayraan hem Gerbın ideyası Georgiy STAMATOVun hem avtoruluu raametli resimcinin Pötr VLAHın.

Sora, Gagauz Respublikasının hem Gagauziya avtonomiyasının Bayrakları ortaya çıktı (*bak 4-cü sayfayı*). Avtonomiya kurulduunan da Bayrak hem Gerb diişildi, ama sadä Gagauz Milli Gimnası, Gagauz Respublikasının Gimnası hem Gagauziyanın Gimnası diişmedi, hep o kaldı (*bak sol resimdä*). *4-cü sayfa*

Sovet Rejimın represiyalarına düşenneri Çadırda andılar

1940-1952-ci yıllarda Sovet Rejimın tarafından gagauzlara karşı (*hem diil salt gagauzlara*) türlü politikalı represiyalar yapıldı: Sibirä hem Kazahstana kaldırmak, zorlan yapılan aaçlıktan öldürmäk, GULAG lagerlerinä atmak, kurşuna urmak.

Bu tragediyalı işleri Moldovada hem Gagauziyada anmak için, her yılın Orak ayın (iyül) 6-dä (*1949-cu yılda bu gündä Sibirä kaldırmışlar*) çeşitli meropriyatiyalar geçer. Ölä bir meropriyatiya yaptı Çadırdakı "Dooruluk" cümne kuruluşu da. Bu kuruluşa toplu Çadır rayonundan o insannar, ani politikalı represiyalarından zarar gördülär.

Meropriyatiyada pay aldılar represiyalı insannar hem onnarın evlatoyları, Gagauziya Başkanı İrina VLAH, "Dooruluk" cümne kuruluşun başı Mihail GAGAUZ, Çadır primarı Anatoliy TOPAL, gagauz intelegenţiyası hem bilim adamnarı. Meropriyatiyaya katılan insannar politikalı represiya kurbannarına anmak taşına çiçek koydular.

Adet bozuldu – bu kerä Kongres 2016-cı yılda olacek!

Orak ayın 21-dä Gagauziya İspolkomu aldı karar Bütündünnä gagauzların IV-cü Kongresini 2016-cı yılın Kasımın 4-5 günnerindä yapmaa.

Bu kararlan İspolkom bozdu adeti, angısına görä, başlayıp 2006-cı yıldan beeri, 3 yıl aşırı Bütündünnä gagauzların Kongresileri olardı.

Nicä açıklandı, Bütündünnä gagauzların IV-cü Kongresi 2015-ci yılda yapılmêêr o beterä, ani Gagauziyanın bu yılkı bucetindä bu iş için para ayırılmamış.

Romın hem gagauz dilleri Gagauziyada paralel üürenilecek

Orak ayın (iyül) 14-dä Komratta oldu bir konferenţiya, ani açtı proektı ***"Integrarea cu respect pentru diversitate – înățarea simultană a limbilor română şi găgăuză"***. Bu proekta para yardımı verer OSCEnın azınnıklar işlerinä bakan Baş komisarı.

Proekta görä Komratta, Çadırda hem Valkaneştä açılacek parasız 10 grupa, neredä analar-bobalar, uşaklarlan barabar, altı ayın içindä, üüreneceklär romın dilini.

"Integrarea cu respect pentru diversitate – înățarea simultană a lţmbţlor română şi găgăuză" proektını yapêr ANTEM (*Asociația Națională a Trainerilor Europeni din Moldova*) ortaklıkta Moldova üüredicilik ministeriinnän, Moldova Bilimnär akademiyasının kultura varlıı İnstitutunnan, Moldovanın etniklararası ilişkilär Bürosunan, Gagauziya İspolkomunnan.

2-ci sayfa

Romun hem gagauz dilleri Gagauziyada paralel üürenilecek

(Sonu. Çeketmesi 1-ci sayfada)

Konferenţiyada pay aldılar hem nasaat ettilär Gagauziya Başkanı İrina VLAH, OSCEnın azınnıklar işlerinä bakan Baş komisarı Christian KNUST, Romıniya Büükelçisi Marius LAZURKA, Türkiye Büükelçisi Mehmet Selim KARTAL, Germaniyanın Büükelçisi Ulrike KNOTZ, Moldovada Evropa Birlii delegaţiyasının politika konsilyerı Mindaugaz KAÇERAUSKİS, Moldova Pravitelstvonun temsilcisi Boris GILKÊ, Moldovanın etniklararası ilişkilär Büronun Baş direktoru Elena BELEACOVA, Moldovanın üüredicilik ministerliin baş konsultantı Alla NİKİTÇENKO, ANTEM (*Asociaţia Naţională a Trainerilor Europeni din Moldova*) direktoru Lucia KUKU.

Konferenţiyada Gagauziya İspolkomun hem ANTEM arasında imzalandı bir işbirlii annaşması, angısının altında imzalarını koydular Gagauziya İspolkomun predsedatel yardımcısı Olesä TANASOGLU hem ANTEM (*Asociaţia Naţională a Trainerilor Europeni din Moldova*) direktoru Lucia KUKU.

Bundan kaarä konferenţiyaya katıldılar bilim adamnarı, üüredicilär, Gagauziyanın uşak başçalarının direktorları, yazıcılar, cümne insannarı hem jurnalistlär.

Ya kamçı, ya prännik!

Orak ayın 20-dä Gagauziya Başkanı İrina VLAH İspolkom azalarına görterdi baaşışları, angılarını kendisinä Rusiyada vermişlär: kamçı hem prännik.

İspolkomun toplantısında İrina VLAH, maamilä surat, şaka dedi: ***"Bu iki tertipi kullanarak biz dört yıl çalışacez. Şindi bilelim neyi taa sık kullanacez: kamçıyı mı, prännii mi? Büünkü durumda taa sık kamçıyı kullanmaa lääzım. Hem kamçı, hem da prännik Başkanın odasında en görünän erdä duracek. Siz annayasınız deyni, ani dört yılın içindä lääzım olacek çok işlär yapmaa..."***

Hepsi primarlar seçildi artık

Kirez ayın (iyün) 14-dä Moldovada erindeki seçimnerin 1-ci turu oldu. Kirez ayın (iyün) 28-dä dä bu seçimnerin 2-ci turu oldu. Bu turlan Gagauziyada hepsi kasabaların hem küülerin primarları seçildi artık.

Komrat – Sergey ANASTASOV (*2-ci turda seçildi*);

Çadır – Anatoliy TOPAL (*2-ci turda seçildi*);

Valkaneş – Viktor PETRİOGLU (*2-ci turda seçildi*).

Avdarma – İvan KASIM;

Aydar – İlya KÖSÄ;

Başküüyü (Kirsovo) – Sergey SAPUNCU;

Baurçu – Nikolay KARAPİRÄ (*2-ci turda seçildi*);

Beşalma – Valeriy MOŞ;

Beşgöz – Nikolay GOTİŞAN;

Bucak – Nikolay DUDOGLU;

Caltay – İlya KOŞULİNSKİY;

Çok Maydan – Georgiy KIRBOBA;

Çöşmä küüyü – Pötr MACAR (*2-ci turda seçildi*);

Dizginca – Pötr TOMAYLI;

Ferapontyevka – Valentina NEDOVA (*2-ci turda seçildi*);

Karbalı – Konstantin GAYDARCI;

Kazayak – Grigoriy KÖR;

Kiriyet – Valentina KAYKI (*2-ci turda seçildi*);

Köseli (Rus Köselisi) – Georgiy GOSPODİNOV;

Kongaz – Mihail ESİR;

Kongazçık – Dimitriy İKİZLİ;

Kıpçak – Oleg GARİZAN;

Kırlannar (Kotovskoe) – Georgiy PALİK;

Svetloe – Pavel FİLÇAKOV;

Tomay – Födor TOPÇU;

Tülüküyü – Grigoriy KULA (*2-ci turda seçildi*).

Gagauziya hem Belarusiyanın Minsk oblasti işbirlii annaşması imzaladılar

Orak ayın 16-17 günnerindä Moldova Prezidentı Nikolae TİMOFTİ ofiţial bir vizitlan Belarusiyada bulundu. Canabisinnän bilä bu vizitta Gagauziya Başkanı İrina VLAH ta pay aldı.

Vizitın birinci günündä, Moldova Prezidentı Nikolae TİMOFTİnin hem Belarusiya Prezidentı Aleksandr LUKAŞENKOnun pay almasınnan, Gagauziyanın hem Belarusiyanın Minsk oblastinin arasında alış-veriş, ekonomika, bilim-tehnika, üüredicilik hem kultura uurunda işbirlii annaşması imzalandı. Annaşmayı imzaladılar Gagauziya Başkanı İrina VLAH hem Minsk oblastin İspolkomun başı Semen ŞAPİRO.

Vizit çerçevesindä Gagauziyaylan ilgili taa bir dokumment imzalandı: Gagauziya İspolkomun hem Belarusiyanın Mogilev oblastin arasında işbirlii annaşmasının 2015-2017 yıllarına çalışma planı.

"Birlikte iyilik" cümnä Birlii sözündä durdu

Üç ay geeri "Birlikte iyilik" cümnä Birlii bildirdi, ani bu Birlik Komrat kasabasının DSU maalesindä uşak oyun meydancıını kuracek. Bu sözlär erinä getirildi.

Meydancıın açılışında pay alan "Birlikte iyilik" cümnä Birlii başı Ruslan GARBALI açıkladı, ani "uşak oyun meydancıını kurmaa deyni cümnä Birliinä danıştılar Komradın bu maalesindä yaşayan uşakların analar-bobaları. Onarlan birliktä biz hazırladık meydancıın shemasını hem bu iş için materialları hem kuvetleri topladık. Da te şindi Komradın S. Lazo sokaanda bulunan çok katlı evin aulunda bu oyun meydancıını açtık".

Bu uşak oyun meydancıın açılışı taa Çiçek ayında lääzımdı olsun. Ama, "adetlerä" görä, bu iştä da türlü kösteklär peydalandı. En büük köstekti, ani Komrat primariyası izin vermärdi, meydancık açılsın deyni. Ama Orak ayında bu da çözüldü – primariyadan bu izin geldi.

Analar-bobalar çok savaştılar, ani oyun meydancıın açılışına aulu da tertiplemää: ekildi çiçeklär, klumbalar yapıldı, renkli skemnelär koyuldu.

İnsannar umut ederlär, ani bu inişiativa kasabanın aulundan auluna geçecek da, "Birlikte iyilik" cümnä Birlii gibi kuruluşlarlan birliktä, kasabanın hepsi aulları gözelleşecek.

Onnar hepsi bizi dünneyä tanıttılar

Bitki vakıtta Gagauziyadan uşak oyun ansamblileri "Laale" (Baş küüyü), "Umut" (Avdarma) hem "Karanfil" (Beşalma) Halklararası festivallerä Gagauziya adından katıldılar hem, kazanıp en üüsek ödülleri, Gagauziyamızı oralarda tanıttılar. Bu iş için, Orak ayın 28-dä Gagauziya Başkanı İrina VLAH bu ansamblilerin azalarına Şan Gramotaları verdi.

Bundan kaarä Gagauziya Başkanı baaşladı herbir uşaa bilezik – Gagauziya Bayraan renklerinä görä ayırılmış şiritlerdän örülü.

Kendi kutlamak sözlerini ansamblinin azalarına hem öndercilerinä söledi Gagauziya kultura hem turizma Upravleniyanın başı Vasilisa PETROVİÇ ta. Canabisi urguladı, ani bu upravlenie her zaman kolektivların yanında var hem onnara para hem da başka türlü yardımnarda bulunêr.

Gagauziyadan uşak oyun ansamblilerin bitki vakıtlarda başarıları:

"Laale" (*öndercisi – Mariya Georgievna DOBRİOGLU*) – Bulgariyada, Romıniyada, Türkiyedä, Ukraynada festifallerdä ödüllär aldı.

"Umut" (*öndercisi – Êduard KÖSÄ*) – Bulgariyada hem Türkiyedä festifallerdä ödüllär aldı. Greţiyada festivaldä 3 Gran-pri kazandı.

"Karanfil" (*öndercisi – Hristofor AVRAMOGLU*) – geçennerdä Belarusiyada "Altın kuvancık" festivalindä birinci eri hem Gran-pri ödülünü aldı.

Avdarmda eni primariyasında binası var

Kirez ayın 5-dä Avdarma küüyündä açıldı eni primariya binası. Bina yapıldı bu küüdän KAZMALIlar meţenatların parasınnan hem küüyä parasız baaşlandı.

Açılışta pay aldılar avdarmalılar, Gagauziya Başkanı İrina VLAH, Moldova Prezidentın çiftçilik hem erindeki öndercilik uurunda sovetnii Vladimir ÇOBANU, başka musaafirlär.

Küüyün primarı İvan KASIM, kendisinin hem küülülerin adından, şükür etti meţenatlara bu paalı hem küüyä deyni pek lääzımnı baaşış için.

Binanın açılış şiridini kestilär iş veteranı Praskovya Georgievna DRAGNEVA hem "D.Çelengir" liţeyin birinci klasın üürencisi Roman KAZMALI.

Foto - avdarma.md

"Bucak sesleri" türkü konkursu geçti

Orak ayın 11-12 günnerindä Gagauziyada üçüncülää geçti "Bucak sesleri" türkü konkursu. Konkursun birinci günündä korkunsantlar Kıpçak küüyündä becerikliklerini gösterdilär. İkinci gündä dä – Caltay küüyündä.

Konkursta ensedi Armeniyadan türkücüyka Siranuş MİNASÄN. İkinci eri aldılar Pridnestrovyadan Karolina RAGOZİŢE hem Bulgariyadan Georgiy YANKOV. Üçüncü erdä – Anna ÇEBAN (*Moldova*).

Caltay primariyasının maasuz baaşışını kabletti gagauz türkücüykası Aleksandra STANEVA. Siiredicilerin mayıllık prizını kabletti Azerbaycandan türkücü Seyran BABAE.

Konkursta pay aldılar on devlettän genç hem yaratmak yoluna başlayan türkücülär.

Haldun TANERın duumasının 100 yılına Halklararası teatru yaratmaların yarışması

Türkiyenin büük dramaturgu hem yazıcısı Haldun TANERın duumasının 100-cü yıldönümünä Türk Dünnäsında ortak bir dramaturgiya yarışması açıldı. Avrasya Yazarlar Birlii, TÜRKSOY hem Türkiye Devlet Teatruların Genel Müdürlüynän işbirliindä, Türkiye Başbakannık Tanıtma Fondunun yardımınnan, bütün Türk literatura dillerindä kurulan yarışma, "BİN NEFES BİR SES" HALKLARARASI TÜRKÇÄ TEATRU YAPAN DEVLETLÄR FESTİVALindä tanıtılacak.

Haldun TANERın duumasının 100 yılına Halklararası teatru yaratmaların yarışmasının kuralları

YARIŞMA KALUPLARI:

- **Konu**: Serbest.
- **Stil**: Serbest (*uşak, kısa hem adaptaţiyalı pyesalarından kaarä*).
- Yarışmanın Dili: Yaratmalar lääzım yazılsınnar türk, azerbaycan, kazak, kırgız, türkmen, uzbek, tatar, başkurt, çuvaş, krım tatar, gagauz, karaçay-malkar, kumuk, uygur, hakas, altay, saha, tuva literatura hem dialekt dillerindä.
- Yarışma herkezinä açık, yaş kertikleri yok.
- Herbir yazıcı yarışmaya tek yaratmaylan katılabilir.
- Yarışmaya yollanan yaratmalar lääzım yazılsınnar ştenaya koyulacek uygun tehnikada.
- Yaratmalar lääzım olsunnar original, başka yada başkasının yaratmaklarından aktarmalı, uydurmalı hem adaptaţiyalı olmasınnar.
- Yarışmaya katılacak yaratmalar taa ileri hiçbir yarışmada ödül almamış hem başka bir erdä yayınnanmamış hem da ştenaya koyulmamış olaceklar.
- Yarışmaya yollanan yaratmalar lääzım yazılı olsunnar kompyuterda A-4 formatında, Times Roman yazı fondunda, 12 punktlan hem 1,5 araylan.
- Yaratmalar, en çok iki perdelik olacek.
- Yarışmaya yollanılacek yaratmaların üzerindä sade parol yazılı olacek; paroldan kaarä yarışmacının adını belertän bir nışan bulunursa, yaratma yarışma dışı brakılacek
- Yarışmaya katılacak yaratmalar, 6 ekzemplär olarak yollanacek. Ayrıca, yaratmanın koyulan büük konvertin içinä Word formatında hazırlanmış dosye hem yaratma CDya yazılı olarak koyulacek.
- Yarışmacı, adını hem laabını, açık adresini, biyografiyasını, 1 patredini ayrı bir küçük konvertä koyacek. Konvertin üstündä sade parol lafını yzacek da yaratmanın büük konvertinin içinä koyacek. E-poçtaylan yollanan yaratmalarda bu bilgilär maila ayrıca eklenecek hem yarışma sekretarliindä yarışmanın sonuna kadar saklanaceklar.
- Yarışmaya katılacek yaratmalar: **AYB Sakarya Mahallesi Göztepe Sokak 5/A** adresinä eldän yada poşta yolunnan, yada *htoyunyaris@ayb.org.tr* adresinä e-poçtaylan verilecek.
- Yarışma onetimi, lääzım olduu durumda, ön elemä jürisi oluşturabilir.
- Yaratmaların incelenmesi Türkiye türkçesinä çevirilän yazılar üzerindän yapılacektır.
- Yarışmaya katılan yaratmalar, geeri verilmeyecek hem onun saabisi bu konuda hiçbir hak isteyämeyecek.
- Jüridä pay alan azalar hem bu kişilerin birinci uurda senseleleri hem yakınnarı yarışmaya katılamazlar.
- Yarışma kaluplarına uymayan danışmalar incelemeyä alınmayaceklar.
- Yarışmaya danışan yaratmaların saabileri, yarışma kaluplarını kabul etmiş sayılır.

YARIŞMA KALENDARİ:

Yarışmanın duyurulması:
15.04.2015.

Yaratmaların son verilän günü:
30.09.2015.

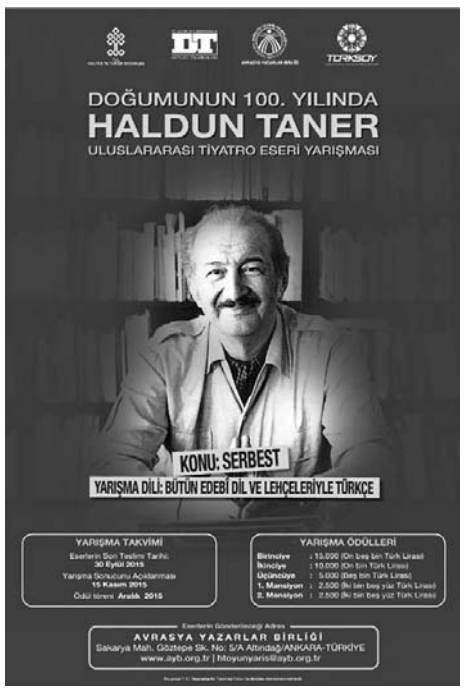

Yarışma sonucunun açıklanması:
15.11.2015.

Ödül sırası:
Kırım (dekabri) 2015.

YARIŞMA ÖDÜLLERİ:

Birinciyä: 15.000 (*On beş bin Türk Lirası*).

İkinciyä: 10.000 (*On bin Türk Lirası*).

Üçüncüyä: 5.000 (*Beş bin Türk Lirası*).

1. Mansiyon: 2.500 (*İki bin beş yüz Türk Lirası*)

2. Mansiyon: 2.500 (*İki bin beş yüz Türk Lirası*).

Avrasya Yazarlar Birlii

Komrat muzeyindä Gagauz Devletliin Simvollarının 25-ci yıldönümünü kutladılar

Orak ayın (iyül) 22-dä Komrat muzeyindä Gagauz Devletliin Simvollarının (Gimn, Bayrak, Gerb) kabledilmesinin 25-ci yıldönümünü kutladılar. Kutlama yortusuna katıldılar Gagauz Milli Gimnanın lafların avtoru Todur ZANET, Gagauz Respublikasının kurucuları, kultura hem cümne insannarı.

Toplantı Moldova hem Gagauziya Gimnalarınnan başladı. Sora Komrat muzeyin direktoru Vladislav MARİNOV annattı toplantının konusu için. Canabisi söledi, ani Gagauz Devletliin Simvolları kabledi 25 yıl geeri, 1990-cı yılın Orak ayın (iyül) 22-dä Gagauz Halkın Üstolan Syezdın III-cü tolantısında. O urguladı, ani Komrat muzeyindä büün bulunêr o 5 bayraklardan birisi, ani Gagauzyada ozaman vardı (*Laf gider Gagauziya avtonom respublikasının bayraa için, ani barabar baaşladılar muzeyä Gagauz Respublikasının Üüsek Sovetin prezidiumun sekretari Georgiy Nikolayeviç RATKOGLU hem Gagauz Milli Gimnanın avtoru Todur ZANET*).

Sora söz verildi cümne insanına Leonid DOBROVa, angısı annattı Gagauz devletliin kurulması için, kedisinin rolü için bu iştä hem Ggauz Milli Universitetın kurulmasında.

Bundan sora da, yortulu toplantıyı götürän Valentina DERMENCİ, söz verdi zalda bulunan Gagauz Milli Gimnanın laflarının avtoruna Todur ZANETä.

Todur ZANET sözünü başladı Hoca HASTRADİNın fıkrasından, neredä annadılêr onun için, nicä, yıllar geçtiynän, insannar geçmişleri kendiycesinä annadêrlar hem kendilerinä görä uygun düzelderlär. Hem, urarak onnarın burnularına, kim 25 yıllık istoriyamıza büün falsifikaţiya yapêr hem kendilerinin kimseysizliini üüseklerä kaldırêr, Todur ZANET dedi: ***"Nekadar taa çok yıllar geçer Leninin aacı taşımasından, okadar taa çok insan üzä çıkêr, ani o aacı Leninnän bilä taşımışlar!"***

Söleyeräk onu, ani ***"büün Gagauz Devletliin Simvollarının avtorlarını maasuz savaşêrlar silmää gagauz istoriyasından"***, Canabisi açıkladı, ani ***"Gagauziyada salt bi Gimna var hem onun avtorları Mihail KOLSA (muzıka) hem Todur ZANET (laflar). Bu Gimnaylan kuruldu Gagauz Respublikası hem Gagauziya. Bu Gimnaylan, 1994-cü yılda, Moldova Parlamentın hem Gagauz Respublikasının Üüsek Sovetin deputatlarının ortak toplantısı geçti, hem bu Gimnaylan Gagauziya büün da var. Salt birkaç erif, susaraktan, onun laflarını düştirmişlär"***.

Todur ZANET söledi, ani 1990-cı yılın Orak ayın (iyül) 22-dä kabledilän Gagauz Milli Bayraan hem Gerbın ideyası Georgiy STAMATOVun, avtoruluu da raametli resimci Pötr VLAHın. (*Gerb o toplantıda incelendi, ama kabledilmedi*). Bu adları da istoriyadan silmää savaşêrlar.

Canabisi urguladı, ani Gagauzların Devletlik Simvolları bütün halk tarafından kabledildi. Zerä Gagauz Halkın Üstolan Syezdın delegatlarını bütün halk seçti da o 411 delegatın oylarınnan bu Simvollar kabledildi. Onnarı yoketmää deyni da genä bu proţedura lääzım yapılsın, lääzım bütün halk karar alsın.

Sora toplantıda nasaat ettilär Gagauz Respublikanın veterannarı Konstantin TAUŞANCI, Leonid DEÇEV, Dimitriy SAVASTİN, Todur MARİNOGLU hem taa başkaları.

Yortulu toplantıda kısa konţert gösterdi Kongazçık folklor ansamblisi.

Dimu ERİBAKAN

Ленинское

ОРГАН КОМРАТСКОГО РАЙОННОГО

№ 80 (6010).

ГАЗЕТА ОСНОВАНА В ОКТЯБРЕ 1948 Г. • Выходит три раза в неделю — по в

Информационное сообщение о III заседании Чрезвычайного съезда гагаузского народа

8 минувшее воскресенье, 22 июля, в г. Комрате состоялось третье заседание Чрезвычайного съезда гагаузского народа. В повестку дня заключительного заседания были внесены вопросы о национальной символике гагаузского народа (флаг, герб, гимн); о развитии событий в ССР Молдова и решении проблемы гагаузского народа; об утверждении временного Положения о выборах народных депутатов ГАССР; о внесении изменений в Положение о Временном комитете содействия утверждению Гагаузской АССР в составе ССР Молдова; о внесении изменений в количественный состав Временного комитета; о национальном университете и о национальном агентстве «Гагауз-пресс». Были приняты также различные обращения и заявления.

На заседании съезда присутствовали 411 делегатов, среди которых, кроме гагаузского, были представители болгарского, албанского, молдавского, русского, мордовского, татарского, еврейского и других народов. 113 из них являются членами КПСС, 57 — члены партии «Аркадык», 7 — Демократической партии гагаузского народа.

Небывалым оказалось число присутствовавших гостей и приглашенных — 78 человек. Среди них: председатель постоянной комиссии Верховного Совета ССР Молдова по национальным вопросам А. И. Арезиной, заместитель председателя постоянной комиссии Верховного Совета ССР Молдова по вопросам местного самоуправления И. Ш. Нигу, представитель ЦК КПМ, первые секретари РК КПМ Комратского, Бессарабского, Чадыр-Лунгского, Вулканештского районов, представители городов Рыбница, Бессарабка, Дубоссары, Тирасполь, корреспондент журнала «Союз», представители общества Кирилла и Мефодия (Тараклия, Болград), отделения болгаристики Академии Наук Молдовы, отдела гагаузоведения Академии Наук Молдовы, корреспонденты одноименных журналов «Гласность», издаваемых в Одессе и Москве, корреспондент газеты «Молдова Сочиалиста», комментатор Национального молдавского радио, корреспонденты районных газет и радиовещания, председатель Союза крестьян СССР, народный депутат СССР т. Андреев, представитель Народного фронта Молдовы, в частности, член исполкома НФМ М. Г. Гырза, представитель татарского народа Сулейманов и другие.

Проект национального гимна представил автор музыки гагаузский композитор М. Слова гимна написаны поэтом Ф. Заиец. Проект национального флага представил художник Д. Влах. Проект национального герба был предложен художником Г. Стоматоким, но сам он в это время находился в Азербайджане, поэтому представление произвел М. В. Кендигелян. Проекты гимна и флага с небольшими поправками приняты, проект герба после доработки предстоит окончательно утвердить на следующем съезде гагаузского народа.

С докладом по вопросу о развитии событий в ССР Молдова и решении проблем гагаузского народа выступил М. В. Кендигелян. В прениях выступили И. Г. Бургуджи, М. Г. Дулоглу, П. Н. Заврично, Л. Ф. Доброн, А. И. Арсений, Ф. В. Яладжи, Д. П. Мавродн, Н. Ф. Арнаут, И. М. Пако, т. Ялакоки и представитель Рыбницы Н. А. Богданов.

По результатам обсуждения доклада принято Постановление.

Успешно решены и все остальные вопросы повестки дня, намечены некоторые из вопросов, которые могут быть вынесены на обсуждение делегатами следующего съезда гагаузского народа. Принято также решение провести в последнее воскресенье августа съезд депутатов всех уровней. На этом Чрезвычайный съезд гагаузского народа завершил свою работу.

Информация агентства Гагауз-пресс.
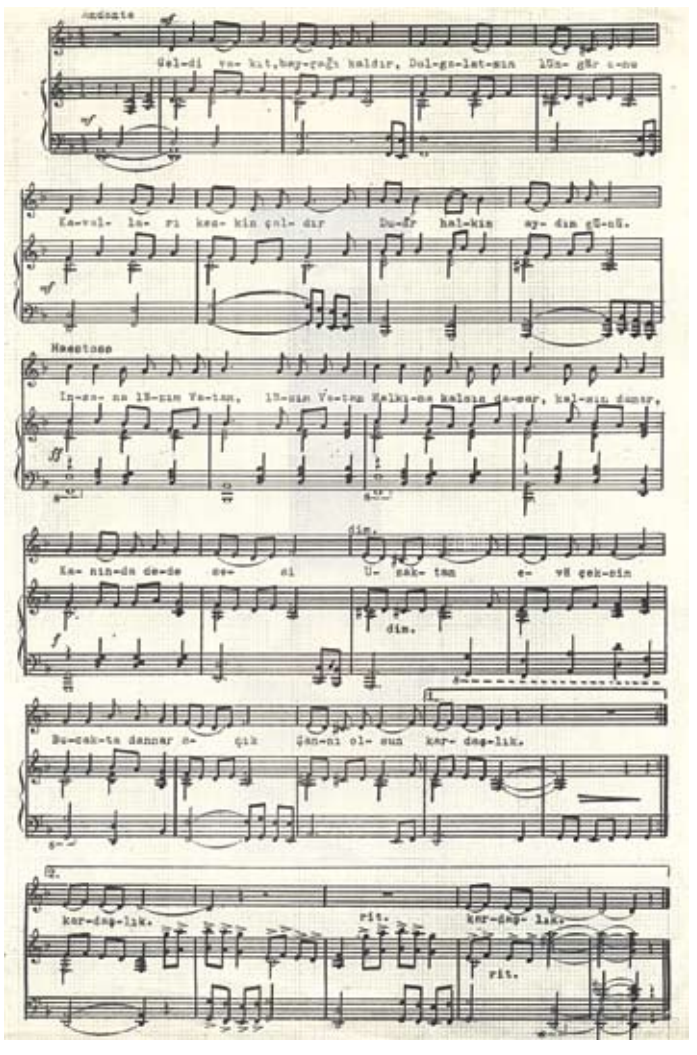
“Umut Evi” merkezi ihtärlara umut verer

Artık on yıla yakın Gagauziyanın Kongaz küüyündä işleer AO “KONKORDİYA” Cümne Proektı. Proektın çeketmesindä bu acızgannık kuruluşu Kongazın legerindä kantina açtıydı. Burada imäk yapılardı, da o imeklär yalnız kalmış insannara hem onnara, kimä etişmärdi, daadılardı. Yayan mı, taligaylan mı, ama imekleri insannarın evlerinä götürärdilär.

Sora, 2010-cu yılda, AO “KONKORDİYA” açtı Kongazda “Umut evi” cümne merkezini. Bu merkezin gözäl, donaklı hem tertipli odalarında 10-12 ihtär insan yaşêêr hem diil salt Kongazdan, ama aşırıdan da. Ama hergün burasının kantinasında asçılar 120 kişiyädän imäk yapêrlar. Da, hep ölä, nicä ileri, “Umut evi” zaametçileri (*burada 7 kişi işleer*) bu imekleri insannarın evlerinä parasız vererlär.

Orak ayın 14-dä, Kongaz “Umut evi” 5-ci yıldönümünü kutladı. Bu kutlamayı paylaşmaa deyni, merkezä geldilär Gagauziya Başkanı İrina VLAH, Gagauziya saallıı hem soţial korumak Upravleniyanın başı Aleksey ZLATOVÇEN, Komrat rayonun başı Vladimir GARÇEV, Kongazın primarı Mihail ESİR hem Kongazın popazı Ay-boba İvan.

Paalı musaafirleri tuz-ekmeklän karşladılar “Concordia Moldova” acızgannık birliin başı Mikael ZİKEL hem Merkezin direktoru Aksiniya SOBOR, evin zaametçileri da halk oyunnarını oynadılar hem halk türkülerini çaldılar.

Sora musaafirlär tanıştılar cümne merkezin iç durumunnan hem insannarın yaşamak kolaylıklarınnan. Merkezin direktoru Aksiniya SOBOR annattı nicä çalışêr bu merkez, neleri yapêr hem taa yapmaa neetlener. Canabisinin laflarına görä, burada var klisä horu, el işleri krujokları, uşaklar için Pazar şkolası. Hepsi bu işlär verer kolayını pazarlarda burada 70 uşak toplansın hem, keyfinä görä, kendilerinä iş bulsun.

Yortunun sonunda Gagauziya Başkanına baaşlandı bir pala, angısı “Umut evi” cümne merkezin düzenindä dokunmuş.

Maêstroya anmak taşı dikildi

Anılmış gagauz resimcisinin, raametli Pötr Nikolaeviç VLAHın (18.03.1945-20.01.2012) (*musulmannaa geçtiynän Ahmet İslam adını aldıydı*) mezarına anmak taşı koyuldu.

Anmak taşını koydu türk biznesmenı Adil TAŞÇI. Ama taşın koyulması için çok çalıştı gagauzların dostu, filologiya bilgilerindä doktor, Türkiyenin “ATATÜRK” universitetın pedagogu Abdul Kerim DİNÇ.

Not. Pötr Nikolaeviç VLAH duudu 1945-ci yılın Baba Marta ayın 18-dä Komratta.

1965-ci yılda başardı 1-ci Komrat şkolasını.

1969-da bitirdi “İ. Repin” adına Kişinev resimcilik uçilişçasını.

1970-cı yıldan beeri çeşitli erli hem halklararası sergilerdä pay aldı.

1977-ci yılda Sovetlär Birlii halk yaratmaları Festivalindä 1-ci erin Diplomunu hem laureat medalisini kabletti.

1980-ci yılda “İ. Födorov” adına Lyvov poligrafika institutun resimcilik-grafika bölümünü başardı.

1980-ci yılda Sovetlär Birlii hem Moldovanın resimcilär Birliin azası oldu.

1996-cı yılda kendi grafika hem ex-libris resimnerin kiyadını çıkardı.

1997-ci yılda “Gagauziya kulturasına yardımcı akıntısı” derneeni kurdu.

1998-ci yılda Komrat devlet universitetında tipardan çıktı kiyat “П.Влах. Библиографический указатель”.

1999-cu yılda Komrat kasabasının şannı vatandaşı oldu.

2003-cü yılda tiparlandı Petr VLAHın üç dilli (*gagauzça, rusça, angliyca*) kiyadı “SUSAK taa dünnää kurulmasından”.

2012-ci yılın Büük ayın 20-dä raametli oldu.

Topracun ilin olsun, Maêstro!

Stepan KUROGLUnun mezarında pamätnik koyuldu

Kirez ayın (iyün) 27-dä gagauz yazıcısının hem bilim adamın Stepan KUROGLUnun mezarında raametliyä anmak taşı koyuldu. Nicä açıkladı yazıcının eşi Nadejda Pavlovna pamätnii koymaa deyni para Gagauziya İspolkomundan verilmiş hem biraz kendi aylesi da eklenmiş.

Anmak taşını açmaa deyni raametlinin aylesi çaardı mezarlaa gagauz yazıcılarını, bilim adamnarını, inteligenţiyayı, cümne insannarı. Mezarın yanında pomana masası kuruldu. Masayı hem eni açılan anmak taşı okudular Gagauziyadan popazlar, nedän sora hepsi insannar kolivadan dattılar hem raametlinin canı için birär filcan şarap buyurdular.

Topracun ilin olsun, Stepan Stepanoviç!

Not. Stepan KUROGLU (09.01.1940 – 23.06.2011) duudu Ukrayna Respublikasının Odesa bölgesinin Bolgrad rayonun Dimitrovka küüyündä. Başardı Kişinev Devlet Universitetını. Dimitrovka küüyündä işledi istoriyada üüredici hem şkolanın direktoru.

1974-cü yılda Kişinevda aspiranturayı başardı da, dokuz yıldan sora, 1983-cü yılda, istoriya bilimnerindä bilim doktoru oldu. Bilim adamı olrak üzdän zeedä bilim statyaların hem dokuz bilim kiyadın hem monografiyaların avtoru.

1975-ci yılda Moldova yazıcılar Birlii hem SSRB yazıcılar Birlii azası oldu. Onüç literatura kiyadın hem toplumnarın avtoru.

1979-1983 yıllarda Moldova yazıcılar Birliin gagauz literaturası sekţiyasında konsultantı.

1987-ci yıldan beeri, on yıla yakın, Moldova Bilimnär Akademiyasının Gagauzovedeniye bölümün başı oldu.

1990-1994 yıllarda Moldova parlamentın deputatı oldu.

Gagauz Respublikasının hem Gagauz avtonomiyasının kurulması için çalıştı. Gagauziyanın şannı vatandaşı. Moldova medalisi hem ordenı kabletti.

Büün Komradın 2-ci gimnaziyası Stepan KUROGLUnun adını taşıyêr.

Aydarbek SARMANBETOV, anılmış kirgiz yazıcısı hem jurnalistı. Kırgızıstan Respublikasının yazıcılar Birliin literatura hem inäzanaat *"Janı Ala-Too"* jurnalın baş-redaktorun yardımcısı. 1982-ci yıldan beeri yazêr kirgiz hem rus dillrindä. Ondan zeedä proza kiyadı tiparlandı. Yaratmaları kazah, türkmen, türk, azerbaycan hem gagauz dillerinä çevirildi.

2012-ci yılda Mahmut Kaşgarlı halklararası literatura konkursunda 2-ci ödülü aldı.

TÜRK DÜNNÄSINDAN PROZA

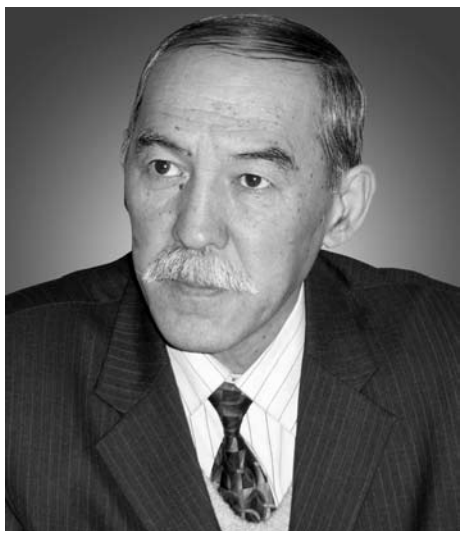

BEKLENMEYÄN ECEL

Yazın bir sıcak günü. Başçamız yakılmış fırın içi gibi sım-sıcak. Can sıkıntısı içindä bir gölgedä oturardım. O sırada vızırdayarak bir sinek geldi da, bakmadaan ona, ani onu hep koolardım, başıma konarak, pek azıttı.

Bir da, açan o erä kondu, ona hiç bir şans brakmadaan, şamarımnan urdum. Taman o kıpımda, hiç bilmeerim neredän, aucumun altına, hep vızırdayarak, başka bir sinek kondu da ezildi. Hiç beklenmeyik bir biçimdä ecelinä kauştu, zavalı.

İnsannarda da hep bölä olêr, düşündüm...

KARŞILIKSIZ İİLİK İŞİ

Em-eşl kırda gidän bir patika yolundayım. Kendi düşüncelerimä dalmışım, giderim. Ansızdan ayaklarımın ucunda sıraylan gidän karımcaları gördüm. Herkezi birär kuru ot kucaklamıştı, ilerlärdilär.

Bezbelli onnarın işi pek zor! Acıdım biraz. Adımnarımı yavaş atarak, karımcaların üstündän ayıkırladım. O devirilän düşüncülerimä eni bir fikir girdi! Karımcalar: "Ya, şükür! Kos-koca adam bizim üstümüzä basmadı da saaselm kurtulduk! Allah korudu bizi!, - deyeräk, sevinçlän yuvalarına dooru yolu ilerlettilär...

Benim da, kendileri gibi, dünneyin türlü zorlukları içindä ekmek peşindä koşan bir zavalı adam olduumu, neredän bileciydilär. Ama onnara zarar vermedään oradan ayırıldım için, sansın karşılıksız bir iilik yapmışım gibi, içimdä pek sıcak bir mutluluk peydalandı.

ŞAŞILACEK İŞ

Şaşılacek iş: ilk oolum duuduynan, ona ad vermäk için, sevinmeliktän dostlarımın hem kafadarlarımın arasında bir yarışma kurdum. Sonunda çok bilinmeyän "Bayastal" adını koymaa karar verdim. Karım hem dostum Üsön ozaman bu fikirimdän beni vazgeçtirdiydi, deyeräk, ani kirgizlarda bölä ad hem bölä laf yokmuş....

1998-i yılın kışından beeri Sokuluk rayonun Malovodnoye küüyündä yaşêêrım. Geçennerdä üürendim, ani küüyün eski adını – Bayastal! Şaşılacek iş!

ÖMÜR BİR TREN GİBİ

Artık on yıl oldu nicä Bişkek kasabasına işimä trennän giderim. Lugovoy hem Merke stanţiyalarından beeri genç-ihtär, adam-karı gibi bir sürü insan, zorluklarının peşindän sürükleneräk, trenä pinerlär. Uzaklardan gelän o insannara herbir stanţiyada taa biräraz insan eklener. Fısıldayanlar, homurdanannar, gülennär, dürük kaşlılar, hastalar hem saa olannar ardıardına vagonnara pinerlär...

Çuf-çuf, çuf-çuf... Masallardaki kervan gibi yolunda ilerleer bu tren...

Sırası geldiinän, erlerini sansın üüsüz brakarak, kimi yolcular trendän inerlär...

Trenä etiştirämeyän, ellerini sallayan insannar da var. Tren onnarı bir kıpım da beklämeer, acımêêr, taş ürekli... Geçennerdä gördüüm kaşı-gözü boyalı kız da artık görünmeer, ne acı ki?..

Benim gözümdä ömür – bilinmelää almış yolu olan trenä benzeer...

OTLARI YOLARKANA

Yaz yaamurundan sora başçamı ot kapladı. Kollarımı suvayıp ta, onnarı yolmaa başladım. O vakıtta kafamdan bölä bir fikir geçti: "Ah, sanki, insannar da er üzünä geldii gündän beeri, onnarı, kim ömürün dadını kaybetmiş, canavardan beter zarar yapannarı, bu otlar gibi, birär birär, yolup, atsak da, onnardan sonsuza kadar kurtulsak, ne gözäl olaceydı!"

O canavar görünän insannara üfkemi otlardan çıkartmaa savaştım...

Gagauzçaya çevirdi Todur ZANET

Kaşgarlı MAHMUT ödülleri verildi

Bıldır Türk Avrasya Yazarlar Birlii öncülüündä, Eskişehir 2013 Türk Dünnäsı kultura Başkentin hem TÜRKSOYun işbirliinnän, Türk Respublikaların hem yazıcıları birliklerinnän hem literatura jurnallarınnan hem gazetalarınnan barabar yapılan III. Halklararası Kaşgarlı Mahmut proza Yarışması oldu. Gagauziyada bu yarışmayı "Ana Sözü" gazetası tertipledi.

Gagauziya etapı jürisinin kararına görä III-cü Halklararası Kaşgarlı MAHMUT proza yarışmasının Gagauz bölümündä birinci er – verilmedi. İkinci eri kazandı Todur MARİNOGLU (*annatma "Ömürboyunca umut"*); üçüncü eri dä aldı Konstantin KURDOGLU (*annatma "Bölünmüş düş"*).

Orak ayın 22-dä Komrat ATATÜRK bibkiotekasında yarışmada pay alannarın kutlama sırası oldu. Kutlamada, yazıcılardan kaarä, pay aldılar gagauz kultura insannarı, bibliotekacılar, jurnalistlär.

Kutlama toplantısını açtı hem kutlama sözünü yaptı ATATÜRK bibliotekasının direktoru Vasilisa TANASOGLU. Sora söz verildi III. Halklararası Kaşgarlı Mahmut proza Yarışmasının Gagauziya etapı jürisinin başına, yazıcıya Todur ZANETä.

Todur ZANET annattı salonda bulunan insannara bu yarışma için hem yarışmayı kuran kuruluşlar için. Söledi, ani yarışmayı hazırlayan komitetın başkanı, Avrasya Yazarlar Birliin başkanı, yazıcı Yakup ÖMEROĞLU, diplomalardan hem para baaşışlarından kaarä, kendi kutlama mesajını da gagauz yazıcılarına yolladı. Sora Canabisi, kısadan açıkladı Kaşgarlı MAHMUTun yaşamasını hem gösterdi bu büük adamın tarafından hazırlanan ilk türkçe kiyadı-sözlüü *"Divanü Lugati't-Türk"*.

Gagauziya etapı jürisinin başı urguladı, ani ödül almayan yazıcılar, konkursa yollanan yaratmalarını, yarışma kalupların dışında tutmuşlar. Ölä Alla BÜÜKün yaratmaları pek meraklı, ama onnar yarışma kertiklrin 6-cı punktuna uymêêrlar. Tatyana DRAGNEVAnın yaratması sa yarışma kertiklrin 4-cü hem 6-cı punktlarına uymêêrlar.

Bundan kaarä Gagauziya jüri başı urguladı, ani kendisi, jürü azalarınnan bilä (*Galina SİRKELİ, Komrat "Mihail ÇAKİR" adına pedagogika kolecın gagauz dilindä üüredicisi hem Mariya ÇEBANOVA, gagauz dilindä üüredici, Kongaz*), karar alınca, pek çok inceledilär yaratmaları da, sonsononda bu kararı aldılar. Pek islää, ani yazıcı konkursantlar da bu kararı dooru buldular.

Sora Gagauziya etapı jürisinin başı, Avrasya Yazarlar Birliin başkanı hem III. Halklararası Kaşgarlı Mahmut proza Yarışmasının komitetın başkanı Yakup ÖMEROĞLU adından hem kendsini adından Diplomaları hem para baaşışlarını Todur MARİNOGLUya hem Konstantin KURDOGLUya verdi.

Konkursun laureatları da kendi konuşmalarında, annattılar yaratmakları için, şükür ettilär organizatorlara bu konkurs için. Urguladılar, ani literatura konkursları lääzım Gagauziyada da yapılsınnnar, da, ozaman, literaturamızda eni talantlar hem eni yaratmaklar peydalanacek.

Vasilisa TANASOGLU,
Komrat ATATÜRK bibliotekasının direktoru

Genç resimciykanın ilk sergisi

Komrat ATATÜRK bibliotekasında Orak ayın 24-dän Harman ayın 24-dän geçer genç resimciykanın İlona DERMENCİnin resim sergisi, neredä, batik tehnikasında yapılı, dokuz resim sergilener.

Nicä bildirdi İlona, batik tehnikası – bu plat üstindä resimcilik. Plat var nicä olsun bürüncük, pamuk, yapaa yada sintetika.

Bu sergi İlona DERMENCİnin yaşamasında ilk kendibaşına sergi. Genç resimciyka seviner, ani bu iş, onun ana topraanda olêr.

İlona DERMENCİ başardı Moldovanın incazanaat Akademiyasını.

Foto – gagauzmedia.md

Tipardan çıktı taa iki kiyat

Geçennerdä Kişinevda tipardan çıktı Vlad-Demir KARAGANÇUnun taa iki kiyadı: "Yaprak dökümü" hem "Candan fikirlär".

234 sayfalık "Yaprak dökümü" peet kiyadında toplu avtorun eni peetleri.

300 sayfalık "Candan fikirlär" kiyadında da toplu avtorun seçmä yaratmaları.

Kiyatların ikisinin da tirajları 300-zär taanä.

Bän gelcäm, salt kimsä orada beklesin!

Mila KURUDİMOVA duudu 1989-cu yılın Orak ayın (iyül) 3-dä Gagauziyanın Çadır kasabasında. Başardı burada 1-ci liţeyi, sora da, 2013-cü yılda, başardı Astrahan Devlet Üniversitetin (*Rusiya*) angliyca-italyanca çevirici fakultetını. Büünkü gündä Moskvada lingvistika-çevirici bölümdä işleer. Bu bölümündä çalışarak, ana dilin lirikasına danıştı.

Mila KURUDİMOVAnın laflarına görä, o, gagauz dilini unutmasın deyni, çeketti kendi literatura denemelerini yazmaa: "Bana çok meraklı Gagauz dilin literatura kuruluşu, onun janr hem stilistika özellikleri. Büünkü gündä en önemni, ki gençlär sevsinnär hem saygılı olsunnar ana dilinä. Gagauz dilimiz pek gözäl hem bir yalpak dildir – hem fonetika tarafından, hem da öbür lingvistika bölümnerindän. Ko eni evlatboyları Gagauz literaturasında eni sayfa açsınnar!"

Mila KURUDİMOVA yazêr proza hem peet gagauzça, rusça hem angliyca. En önemni temalar onun yaratıcılında – sevda, ana dili hem Vatan.

Altın düün
Nekadar şen bu gün –
Babuda hem däduda altın düün.
Kaç yıl barabar, mutlu,
İki can birlii – bu yortu.

Umut, sevgi hem annaşmak –
Baaladı onnarı yaşamak.
Dost biri-birinä kaldılar,
Biri aalarsa – öbürü da aalar.

Kahır da vardı, vardı kısmet,
Payedärdilär tuz-ekmek.
Yaşlar da vardı zamannarda,
Ama kim tuttu bunu aklında?!

Titirärkän suuktan, fukaarä,
Kalktılar ayaa – ama bilä!
İştän korkmaazdılar hiç onnar –
Bu uzun yolda kol-kola gittilär.

Nekadar mutlu bu gün!
Nasıl denemäk o – altın düün:
Korumaa, seslemää, annamaa –
Bukadar sabur näändan bulmaa?..

Babuda hem däduda altın düün:
Dädu erken kalkacek büün.
Tatlı manca yapacek, çıkaracek turşu –
Çırpınacek nicä saçak-kuşu.

Dadacek mancayı: Allaa korusun,
Babu beenmeer tuzlu olsun!
İki farfirä koyacek, dökecek şarap.
(kendisinä da bir – o diil ahmak!)

Oturacek sofraya, biraz içecek…
Ama bir farfiri boş kalacek.
Gitti babucuk – üç yıl oldu…
Nasıl korumadı, kaçırdı onu?!

Sessizlik. Gözlerdän yaş akêr.
Ama o bekleer onu – dädu bileer.
O bekleer onu – büünnän-büün!
Däduda hem babuda altın düün…

Kafessiz kuş
Bän kaç yıl – nicä kuş kafessiz
Bilsän, anacıum, bilsän:
O kesti beni bıçaksız
Parçacık-parçacık, anam!

O dokunmayıp, canımı yısıttı –
Bir uşak gibi sarıldım ona.
"Uyu, uyu, kızım! Korku gitti",-
Deyärdi. "Vermeyecäm seni kimseyä!"

Ama verdi beni, ateşä verdi,
Gözlerimä bakıp, elimi tutup.
"Hepsi bitti! Gidecäm", - dedi.
"Bitti!" – baardı, kapuya urup.

Bän kaldım orada, kuru aaç gibi,
Sallanıp küçük lüzgerdän.
Canımda salt kuyu kaldı –
Batak olacek orada vakıttan.

Neredä gezer üüsüz canım –
Görärsän onu – ko gelsin!
Bän onu üüredecäm adım-adım,
Ani taa islää ateşsiz yısınsın.

Geçer yorulu sessizli avşamnar.
Geç. Kapêêrım gözlerimi,
Ama aklımda salt onun laflar.
Akıl deer – uyu! Sesleerim mi?!

Brak beni bu yanık kafestä,
Yaşlardan olmadıynan kör.
Kolver kuşu uçsun serbestliktä!
Çünkü cansız yaşamaa çok zor.
2014

Duygu başlantısı
İç, yudum-yudum beni iç.
Bak bana – sansın görmedin hiç.
Al elimi, avucuna canımı al,
Bak gözlerimä: orada akêr bal.

Bu kışın kim güneşi çalmış?
Hırsız gibi sıcaa almış-kapmış.
Sansın gökü boyamışlar: bulutlar mor.
Çoktan sündü ateş, kaldı salt kor.

Sus, gözlerini kıpıp, sus.
Şindi sayacez: bir, iki, on, otuz.
Bülbülü aklımızda sesleyecez,
Biyaz kaar valsinä bakacez.

Çal, bana gözäl bir türkü sän çal,
Aklımda tutacam lafların dadısını bal.
Bir kuş kafestä, bir ürek çarpıntısı:
Ş-ş-ş, korkma – o duygu başlantısı…

Eni yollar
Eni yollar, varmış-yokmuş,
Eşil toprak sussuz kurumuş.
Eni yollar, aldım – braktım,
Unuttum – geçecek sandım.

Gözlerim kaldı o uzak yolda,
Bilsän, nicä özledim sevgili topraa!
Ah, ana dilim – göl suyu gibi
Canımda akêr – görünmäz dibi.

Yıl-yıldan unudêrım bän,
Nicä hazırlardı sofrayı anam,
Nicä koyulardı taazä ekmek
Hem da bal – ama pek siirek.

Yokluktan biz sert olmadık,
Bekim çok dünnädä taa görmedik.
Ama biz kaybelmedik hiç, inan –
Sevgiyi koruduk, kaldık insan!

Kapular kapalı, kapalı gözlär.
Boş içerlerdä saurdêr lüzgär.
Musaafir hiç yoksa – aalama, kız:
Geldik yalnız – gidecez yalnız.

"Aalama" – sölärdilar, -
"Kalk da git!"
Baardılar, koydular kapuma kilit.

"Çık!" – çaardılar. "Ol adam!"
Ama sevmedilär – nicä sän, anam!

Gençlik saurttu beni uzak erlerä,
Ama kaldı sevgi ana topraama.
Biri deyärdi – "akıllı", öbürü – "ahmak".
Dayan, canım, öla yaşamak.

Seslämä onnarı, hadi, uyan!
Şindi – büün yaşa! Sev, inan!
Aç gözlerini – ne gözäl dünnä –
Bu uzun yolda yalnız zor gitmää.

Paalı benim, fukaarä topraam,
Eşil parçacık dünnäyın canından.
Ko yalpak sesin işidilsin her taraftan –
Kalêrım senin en sadık kahraman!
(Çiçek ayı, 2014)

Üç kasaba, irmi dokuz küü
İki auç toprak hem taş,
Olacan bana arkadaş?
Başka bişey yok – al da kes,
Sade bu benim, çatlak ses…

Ana tarafım – Bucak,
Halkın biraz utancak.
Türk, balkan osa rus?
Kimsin sän? – Gagauz!

Şindi bizim, öbür asirdä – sizin,
Sabaa kimä gidecek kızın?
Top gibi – bir taraftan öbür tarafa –
Bilersin ne o – gaguz olmaa?

Üç kasaba, irmi dokuz küü:
Güneş kalkmadıynan, kalk ta örü!
Ana-boba yok, küçüünü da kimä?
Hepsi gitti kolay para kazanmaa.

Ne o kolay – kambur babucuk annatsın,
Ko bizim için kimsä dua etsin!
Ko, ana tarafım, yalpak sesin çaarsın –
Bän gelcäm, salt kimsä orada beklesin!
05/08/2014

Armut aacı
Söläyin, kim o çalgıcı,
Ani çalêr gençlii?
Vakıdın ilacı acı –
Geçecek, dönmeyecek geeri.

İlkyazın vakıdı kısa,
Kısmetli günnär gibi.
Ne o yaşamak? Masal sa –
Neçin diil pembä renkli?

Bir kahır – bir biyaz saç,
Saymaa da fayda hiç yok.
Yıllarlan can – nicä kaavi aaç –
Büüyer, dallanıp çok-çok.

Siz dä bir armut aaç gibi!
Kaç biyaz kış yaza döndü –
Büün saymaycez, yortu deyni,
Büün dädunun duuma günü!

Kaavi saalık sizä yıllara!
Bulutlu sa – ko güneş çıksın,
Hem ko o armudun dallarında
Her ilkyaz çiçeklär açsın!
(Orak ayı, 2013)

Git!
Sonuna git, sonuna kaç.
Hiç aarama, yoksa ilaç –
Git! Yaşamak – bir kısa ip?
Git! Bitmediynän taa – git!

Canını örtup, öp onu, dürt!
Sade uymasın, acını sürt.
Yalpak laflarını kolver – uçsunnar,
Ko kimi sä mutlu yapsınnar!

Bilsinnär canımın dilimi, arkadaş –
O bir auç gülüş hem yaş.
Braksınnar kısmetli olayıym biraz –
Uçak kuş – serbest hem korkmaz.

Yaz canımda, dışarda – kaar.
Kimär kerä
kaldırmaa gözlerimi da aar.
Kimsä bilmesin – mutlu ol da yaşa!
Kim biler,
kaç yaza biz bırda, kaç kışa…
8/09/2014

"Açan bän ilk kerä okudum Mila KURUDİMOVAnın peetlerini – bayıldım onnara. Sora onnarı tekrar okudum da şaşatım: Bölä gençicik bir insan – da bölä derin duygulu, filosoflu hem üüsek ustalıklı gözäl peetleri yazmış. Bölä yazmaa hem bölä annatmaa deyni Mila KURUDİMOVAya Allah büük vergi hem incä duygulu bir can vermiş. O sadece eklemiş onara ürek sıcaklını, yaşamasının olaylarını hem ipek iplii gibi incä can duygularını.

Sevin, Gagauz Halkım! Sevin, Gagauz Milletim! Senin literatura ömürünä taa bir haliz poet geldi. Allaa ona kuvet, sabur hem uzun ömür versin hem yaratmak yolu açsın! Bilerim, ani benim bu laflarımı hiç bir açık cannı insan inkär edämeyecek!" *Todur ZANET, poet, Gagauz Milli Gimnanın avtoru*

Pötr FAZLInın boya resimnerin albomu çıktı

Gagauziya İspolkomun yardımınnan tipardan çıktı anımış gagauz resimcinin Pötr FAZLInın boya resimnerin albomu. Bu albom adandı resimcinin 40 yıllık resimcilik yoluna hem toplêêr onun en anılmış yaratmalarını.

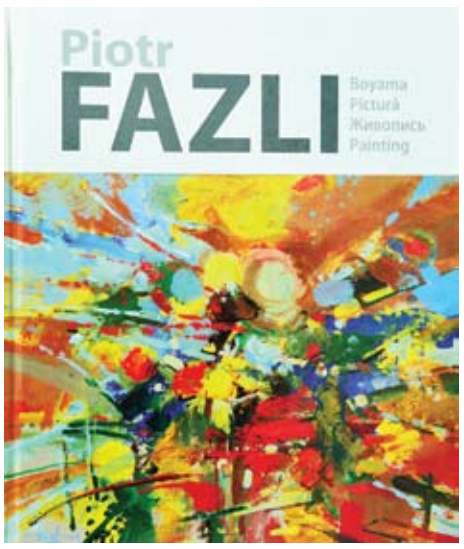

Pötr FAZLI duudu Valkaneş kasabasında 1953-cü yılda. 1972-ci yılda başardı Kişinevdakı "İ.E.Repin" adına respublika resimcilik uçilisçesini, taa sora da, Kişinevdakı "İ. Kreanga" adına devlet pedagogika universitetin resimcilik hem dizayn fakultetini. Zanaatlanêr jivopis uurunda.

Büünkü gündä Canabisi Valkaneş resimci şkolasının direktoru işleer.

Pötr YANULOV – "Gagauziyanın şannı vatandaşı"

Anılmış gagauz güreşçisinä, I-ci Evropa Olimpiada oyunnarın gümüş medalisinin saabisinä, serbest güreşçiya Pötr YANULOVa "Gagauziyanın şannı vatandaşı" verildi.

Gagauziyanın bu büük nagradasını vermää deyni hem sportsmenı kutlamaa deyni, onun ana küüyünä, Kıpçaa, geldilär Gagauziyanın öndercileri, İspolkom azaları hem GHT deputatları, Moldovanın güreş federaţiyasının temsilcisi, kıpçaklılar, Canabisinin yakınnarı hem dostları.

Kutlama sırası oldu küüyün kultura Evindä.

İlkin Gagauziya Başkanı İrina VLAH kutladı güreşçiyi hem verdi ona "Gagauziyanın şannı vatandaşı" diplomunu hem İspolkomun 40 bin ley baaşışını, I-ci Evropa oyunnarında gümüş medaliyi kazanması için.

Gagauziya Halk Topluşu Başı Dimitriy KONSTANTİNOV şükür etti Pötr YANULOVun anasına-bobasına hem dädusuna o iş için, ani büüttülär bölä bir adamı hem verdi onnara Şan Gramotalarını. Gagauziyanın gençlik hem sport Upravleniyanın başı Maksim BOLGAR baaşladı sportsmenın anasına-bobasına bir kartina, neredä gösterili onnarın oollarının güreşi.

Kıpçak küüyün primarı Oleg GARİZAN, küülülerin adından, baaşladı güreşçiyä beş bin ley hem Gagauziyanın Bayraanı.

Pötr YANULOV şükür etti hepsi insannara, ani geldilär onu kutlamaa. Söledi, ani hepsi para baaşışlarını verecek Kıpçak küüyün uşak sport şkolasına.

Şindi Pötr YANULOV hazırlanêr dünnä çempionatına.

Not. Taa ileri Moldova Pravitelstvosu da baaşladı Pötr YANULOVa 50 bin ley.

Saksan Evropa Ligasında ileri geçämedi

Futbol sezonu bittiktän sora "Tiraspol" futbol komandası kapandı. Bu sebepä görä Gagauziyanın Çadır kasabasından "Saksan" komandası (*Moldovanın çempionatında 5-ci eri aldı*) UEFA-2014/2015 Evropa Ligasına çıktı.

UEFA-2014/2015 Evropa Ligasının 1-ci turunda, Çadırdakı "Saksan" oynadı "Apollon" (Kipr) komadsınnan.

Orak ayın (iyül) 2-dä evdeki matçı da (*Kişinevda oynandı*), Orak ayın (iyül) 9-da musaafirliktä Kiprada ikinci matçını da, taa kuvetli "Apollon" komandasına "Saksan" 0-2 tarattı.

Fotolar – anasozu.com hem SPORTS.md fotokoru Vadim KAFTANATın.

Natali DENIZin eni video-klipı

Anılmış gagauz türkücüykası Natali DENİZ (*Natalya NEÇEVA*) geçennerdä bizä taa bir video-klip baaşladı – "Sabaa" (*laflar Elena MOKANU, muzıka Konsatntin DUŞKU*).

Natali DENİZ (*Natalya NEÇEVA*) duudu Ukraynanın Kotlovina küüyündä (*eski adı Balboka*). Şkoladan sora Odesa kasabasına geçti. Burada universitetını başardı da şindi doktora disertaţiyasını hazırlêêr.

Natali DENİZ 2014-cü yılda "Türkvizion" konkursunda Ukrayna gagauzlarını temsil etti. Bir CD albomu var.

Not. Klipın çıkmasına yardımcı oldu Ukraynada gagauz biznesmenı Yuriy DİMÇOGLO.

Konstantin Dimitrieviç SIRF raametli oldu

Orak ayın 19-da Kişenevda raametli oldu gagauz cümne insanı Konstantin Dimitrieviç SIRF.

Konstantin Dimitrieviç SIRF duudu 1948-ci yılın Hederlez ayın (may) 2-dä Gagauziyanın Tomay küüyündä. Orta şkolayı bitirdiktän sora, girdi üürenmää Kievın avto-yol institutuna.

İnstitutu başardıktan sora, başladı işlemää Moldovanın Bender kasabasında bir büük avtokolonnada. Buradan Canabisini aldılar işlemää Moldova avtotransport ministerliinä.

Nedän sora da o işledi sertifikaţiyalarda baş inspektor, ekonomika ministerliinä baalı olan "Moldova-standart" kuruluşun sistemasında.

Sovetlär Birlii daaldıynan, Konstantin Dimitrieviç SIRF çok yıllar çalıştı, ani gagauzlar biri-birlerini tanısınnar, kendi kulturasını hem kendilerini dünneyä tanıtsınnar. Bu üzerä Canabisi kurdu "Kardaşlık" cümne kuruluşunu hem çok yıllar o kuruluşa baş oldu.

Topracı ilin olsun!

"ANA SÖZÜ" Gagauz dilindä gazeta
Çıkêr 14.08.1988 beeri

Kurucu "ANA SÖZÜ" S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta "Universul" basım evindä basılêr
Tiraj – 3000 ekz. Sımarlamak No: 7918.

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04
e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com